

Minnesanteckningar

2000-12-01

Miljöenheten
Agneta Börjeson

Programrådsmöte 2000-11-29

Programrådsmötet hade förlagts i anslutning till CBM:s Workshop om prioriteringar på Kronovalls slott, Tomelilla.

Deltagare

Åsa Ahrland; RAÄ	Björn Aldén, Botan Gbg
Roland von Bothmer, SLU	Agneta Börjeson, SJV
Jan Gustavsson, SJV	Lars-Åke Gustavsson, Fredriksdal
Eva Jansson, CBM	Magnus Lidén, Botan Uppsala
Matti Leino, Sesam	Håkan Mo, SJFR
Johanna Nyström Jordbruksdep	Göran Svanfeldt, FOR
Carl-Gustaf Thornström, Sida	Eva Thörn, NGB
Jens Weibull, CBM	Peder Weibull, SW

Övriga deltagare i Workshopen var inbjudna att delta som observatörer och flera hörsammade detta.

Minnesanteckningarna från programrådsmötet 2000-04-12

Den prioritetslista över forskningsprojekt som programrådet tyckte var mest och minst prioriterade hade i de flesta fall tagits hänsyn till i SJFRs beslut. Undantag var för det projekt som programrådet lagt sist. SJFR menade att detta projekt hade en så hög vetenskaplig relevans att det inte kunde åsidosättas.

NGBs verksamhetsplan delades ut tidigare under Workshopen. Projekten är något uppskjutna, man måste rätta sig efter vädret, men kommer att sättas igång under våren.

En skrivning som redogör för bristerna och uppmanar till satsning på taxonomisk forskning samt förslag på vilka instanser som denna skrivning bör skickas till skulle ha gjorts till detta möte. Den har på grund av tidsbrist inte hunnit bli gjord men Jens redovisade i stora drag vad den ska innehålla. Jens önskade också en referensgrupp i detta arbete. Roland och Björn bör ingå i denna.

Minnesanteckningarna lades därmed tillhanda.

Jordbruksdepartementet

Johanna Nyström gjorde en kort presentation. I första hand är det hon och Lennart Petterson som har hand om området växtgenetiska resurser och om någon har frågor som rör departementet angående detta är välkomna att ringa.

Jordbruksverket

Nytt forskningsråd

Håkan Mo gjorde en kort redogörelse för det nya forskningsrådet FORMAS. Detta är ett av fyra nya forskningsråd som har bildats i vilka alla gamla forskningsråd ingår.

FORMAS omfattar skogsbruk och naturmiljö, jordbruk, trädgård, fiske och rennäring, bebyggelse, samhällsplanering samt miljö. Alla områden som ingick i SJFR är kvar och det är meningen att forskarna ska märka så lite som möjligt. Årsbudgeten ligger på _ miljard kronor.

FORMAS kommer att sorteras under Miljödepartementet.

Pilotinventeringarna

Narcisser

Testar uppopsmetoden. Uppropet skedde bland annat i TV genom Gröna rum. Botaniska trädgårdarna i Lund och Göteborg har tagit emot ca 450 kollektioner från Halland, Skåne, Blekinge, Småland, Bohuslän och Västergötland.

Kollektionerna har följts av en ordentlig dokumentation som innehåller historia, odlingsplats etc. Det rör sig mest om gamla ärvda eller ”fådda” lökar. Några är inköpta under trettioalet. Alla som delat med sig av sina lökar har fått ett tackbrev.

En grovtaxonomisk indelning ska göras i vår och sedan ska man arbeta vidare med materialet. Kostnaden för hela projektet är inte klart i nuläget men det är viktigt att detta redovisas för att kunna göra framtida kostnadsberäkningar för liknande insamlingar och material.

Uppopsmetoden har i detta fall visat sig vara en snabb metod som ger mycket material. Det är dock svårt att säga om resultatet är heltäckande för området eller om det finns värdefullt material kvar ute i bygderna. Detta måste på något sätt lösas innan man kan göra en fullständig utvärdering av metoden.

Rosor

Inventeringen har pågått dels i Roslagen genom Uppsala botaniska trädgård och dels på Gotland bland annat genom Gotlands fornsal. Mycket tidigare okänt material har kommit till kännedom. Studierna fortsätter även i Skåne. Materialet inventeras och dokumenteras men samlas inte in när det gäller rosorna.

Rovor

Rovinventeringen har bedrivits i Klarälvsdalen ner till Säffle och i Västerdalarna runt Vassbo och Malung. I det här fallet har man genom fastighetsregistret, kontakt med olika föreningar och personer med lokal kännedom försökt nå ut till äldre brukare som fortfarande kan tänkas ha kvar äldre sortmaterial. Man har även gått ut i lokalpressen.

I Värmland hittades 5 äldre sorter och i Dalarna 1. Det visade sig dock att dessa redan var kända. Samtidigt med rovinventeringen hittades dock 2 sädeslag och en svart vinbärssort som kan vara av intresse.

Projekt som hör samman med inventeringen

Medel till forskning inom programmet för växygenetiska resurser från SJFR har bland annat gått till att ta fram en kulturväxtdatabas. Björn Aldén presenterade lite hur man tänkt sig. Den kommer bland annat att innehålla vetenskapliga namn, lokala namn, beskrivningar, var den odlas, odlingshistoria etc för odlade och nyttjade kulturväxter i Sverige. Arbetet är i full gång.

Magnus Lidén presenterade mycket kort om pelargonprojektet som pågår i Botaniska trädgården i Uppsala. En bok om pelargoner av Karin Martinsson har kommit ut (Martinsson, Karin. *Pelargoner - kulturarv i kruka*. 2000. Prisma. ISBN 91-518-3714-5).

Uppgifter och aktiviteter inom programmet

Logotyp håller på att tas fram för programmet. När den är slutligt bestämd bör den registreras.

Ett bildarkiv bör läggas upp där aktörer inom programmet kan få tag på bilder för verksamheter inom programmet. Avtal bör skrivas om på vilket sätt man kan använda materialet med tanke på upphovsrätten. Förslag till avtal håller på att tas fram.

Vem har rättigheter till insamlat vegetativt förökat material måste klargöras. Detta måste vara klart innan inventeringsinsamlingar i större skala startar.

Programmet bör ha en skriftserie för sina publikationer.

Två typer av seminarier är lämpliga inom programmet. Heldagseminarier och tema seminarier. Aktörerna bör kunna ta initiativ till sådana med hjälp av CBM.

Symposium om Trädgårdens växter till nytta och nöje på Fredriksdals friluftsmuséum 12-14 juni 2001.

CBM tar också initiativ till ett internationellt seminarium för att utbyta erfarenhet och kunskaper om startade nationella program. Detta seminarium beräknas till år 2002.

Webbsidan finns nu, adressen är www.genresurs.nu. Ha gärna synpunkter och förslag på innehållet.

Inventeringstrategin är på gång. Workshopen gav många goda infallsvinklar. Eva och Jens ska skriva ihop ett utkast som ska skickas ut till programrådet i god tid före nästa programrådsmöte.

Övriga frågor

C-G ska skicka över ett antal frågor till Jordbruksverket om vilken status material inom det nationella programmet har. Framför allt frågan om vem som har rätt till materialet som blir insamlat i samband med inventeringen måste klargöras.